

عنوان کتاب متن پژوهی توصیفی:

جایگاه جن، شیطان و جادوگر

نگارنده: اصغر طاهرزاده

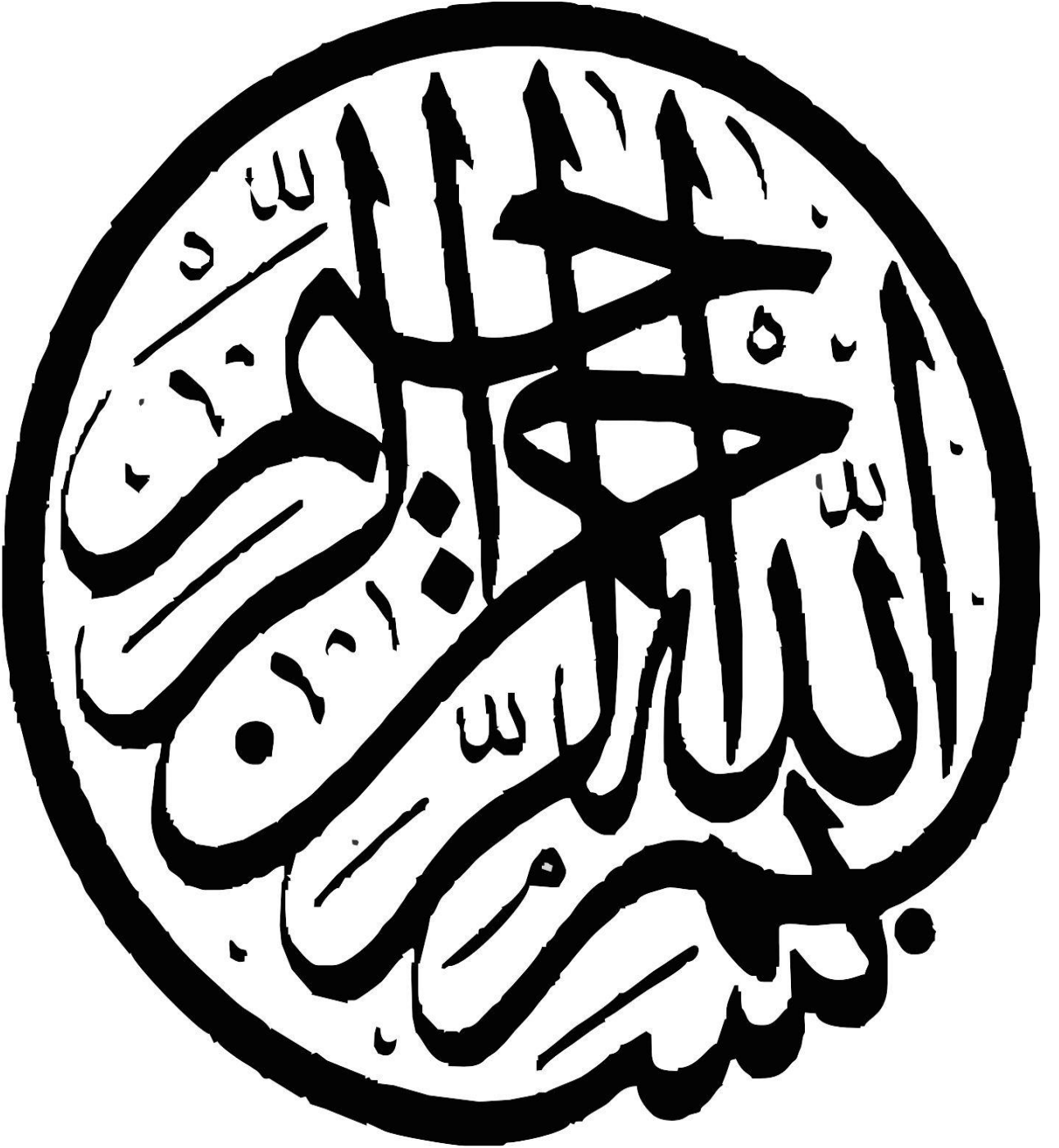
نام مدرسه: امام صادق (علیه السلام) اصفهان

نام و نام خانوادگی محقق: حسین صادقی

شماره پرونده مرکز: ۹۷۱۲۶۸۴۴

پایه: سوم

بهار ۱۴۰۳

چکیده

مقاله حاضر، یک متن پژوهی توصیفی از کتاب جایگاه جن، شیطان و جادوگر، اثر استاد اصغر طاهرزاده است. در قسمت نخست این نوشتار به بررسی زندگینامه نویسنده پرداخته شده است و مواردی مانند محل تولد ایشان، جایگاه علمی، حوزه های تخصص نویسنده و آثار منتشر شده وی بررسی شده است. سپس به بررسی توصیفی کتاب از نظر اسلام و آثار آن بر روی انسان پرداخته شده است و مباحث وجود یا خرافات و جایگاه آن در عالم غیب پرداخته شده است مؤلفه هایی مانند موضوع کتاب، ایده نویسنده و ارتباط با موضوعات فرعی در این مبحث موجود می باشد. قسمت سوم نیز به بررسی مناسبات نویسنده، شرایط نگارش کتاب، تطبیق نظرات نویسنده پیش و پس از نگارش، منابع علمی و محدودیت های نویسنده تبیین گردیده است. در قسمت چهارم نیز پس از اشاره به بخش های کتاب، به خلاصه ای برخی از مطالب گفته شده اشاره می کند، و بعد از نتیجه گیری به منابع اسناد داده شده اشاره می کند.

واژگان کلیدی

انسان ، خداوند، عالم، جن، نفس، اسلام

۱	مقدمه.....
۲	قسمت اول: شخصیت و جایگاه علمی نویسنده.....
۲	۱-۱- مشخصات نویسنده.....
۲	۱-۲- پیشینه علمی (اساتید، شاگردان، فعالیت ها، اثار).....
۳	۱-۳- حوزه تخصص نویسنده.....
۵	قسمت دوم: بررسی توصیفی کتاب.....
۵	۲-۱- نوع کتاب.....
۵	۲-۲- موضوع شناسی.....
۵	۲-۳- ایده نویسنده.....
۵	۲-۴- ارتباط با موضوعات فرعی.....
۶	۲-۵- گروه مخاطبان کتاب.....
۶	۲-۶- ابداعی یا تکراری بودن فهرست.....
۷	۲-۷- الگوی شکل گیری مطالب.....
۷	۲-۸- پیشنهاد فهرست بهتر.....
۷	۲-۹- استدلالات نویسنده.....
۸	۲-۱۰- تأکید بر مطالب کم اهمیت.....
۸	۲-۱۱- پیشنهاد پژوهش بیشتر.....
۹	قسمت سوم: مناسبات نویسنده و کتاب.....
۹	۳-۱- شرایط نویسند.....
۹	۳-۲- تطبیق نظرات نویسنده قبل و بعد از نگارش کتاب.....
۹	۳-۳- منابع علمی نویسنده.....

- ۳-۴- محدودیت های نویسنده..... ۱۰
- ۳-۵- پیشفرض های نویسنده..... ۱۰
- ۳-۶- ارتباط کتاب با تخصص نویسنده..... ۱۰
- قسمت چهارم: خلاصه کتاب..... ۱۱
- ۴-۱- درجه ی وجودی جَنیان..... ۱۱
- ۴-۲- سحر و بی نتیجه بودن ان..... ۱۱
- ۴-۳- جایگاه چشم زخم..... ۱۲
- ۴-۴- چگونگی احضار روح..... ۱۳
- ۴-۵- راه تشخیص خرافه از حقیقت..... ۱۴
- نتیجه گیری:..... ۱۵
- فهرست منابع..... ۱۶

مقدمه

واقعیت این است که همیشه انسان درسدد بوده از راز های عالم وجود واگاهی یابد، تا بتواند از تاثیر ونقش ان در زندگی خود بهره گیرد و با ملکوت عالم مانوس باشد همین طور قران انسان را به این امر تشویق کرده اما گاهی سوالاتی برای ما در خصوص اسرار عالم ایجاد میشود که با مطالعه این مقاله به بیشتر ان ها پاسخ داده می شود همین طور مقوله های زندگی روز مره بیان شده و مشخص میکنیم که ایا واقعیت دارند یا خرافه ای بیش نیستند

بخاطر اهمیت بالا که این موضوع دارد، همواره مورد بحث و پژوهش قرار داشته و همین طور با مراجعه به عموم مردم متوجه میشویم که چقدر عمیق میان آنان جاگرفته و اعتقاد های جازم برای برخی به وجود آورده و علاوه بر ان در حوزه هنر و رسانه تاثیرات زیادی گذاشته اما نه از نوع صحیح و دقیقی که دین اسلام به ان پرداخته است. فرق اساسی این مقاله با دیگر کتب نوشته شده علاوه بر اهمیت تدبر در آسمان ها و زمین در آیات قرآن کریم نگاه عارفانه به موضوع داشته است.

ضرورت بحث در موضوع مقاله در مطالب گذشته روشن شد. از جمله ایات روشن در مورد لزوم تفکر و تدبر در مورد عالم و عدم گمراهی راجب موجودات پنهان که اگر مورد بررسی قرار نگیرد موجب بی تقوایی میشود. لذا باید درباره ماهیت این موجودات و خصوصیات افراد ان بحث و بررسی لازم انجام گیرد.

هدف از انجام این پژوهش روشن ساختن جایگاه جن، شیطان، و جادوگر در اسلام خصوصاً کلام خدا می باشد.

قسمت اول: شخصیت و جایگاه علمی نویسنده

۱-۱- مشخصات نویسنده

استاد گرانها اصغر طاهر زاده اصفهانی در سال ۱۳۳۰ در اصفهان در خانواده مذهبی چشم به جهان گشود. وی نه تنها در اوایل انقلاب فردی تاثیر گذار بود مسئولیت های اجرای هم در کشور داشت ولی اسلام همیشه برای ایشان اولویت داشت پس با فهم عمیق راجب ان حقایق زیادی راجب اسلام به دست آورد. (لب میزان، ۱۳۹۶ <https://lobolmizan.ir/page/about>)

۱-۲- پیشینه علمی (اساتید، شاگردان، فعالیت ها، اثار)

پس از اخذ مدرک دیپلم در سال ۱۳۵۰ با مدرک زمین شناسی وارد دانشگاه شد. پس از آشنایی با مبانی امام خمینی و برخی از کتاب های ایشان به دروس حوزوی علاقه مند شد و هم زمان با اشتغال در یکی از شرکت های مهندسی تهران شروع به تحصیل دروس حوزوی کرد. و به توصیه شهید بهشتی برای تحقق انقلاب اسلامی ایران وارد آموزش و پرورش شد و هم زمان در قم دروس حوزه را دنبال میکرد گرچه مسئولیت های زیادی به اشان پیشنهاد شد، وی از روی احساس نیاز برخی از انها را هم قبول کرد از جمله رئیس کل بنیاد شهید اصفهان ولی در ذهن خود همواره دغدغه تبلیغ فرهنگ اسلام هم داشت بخاطر همین تمامی مسئولت های اجرایی خود را رها کرد و خود را وقف کار های دینی از جمله تفسیر قران کریم، نهج البلاغه و روایات اهل بیت (علیه السلام) گرداند، که تا امروز هم این جلسات ادامه دارد. (لب میزان، ۱۳۹۶)

استاد میگوید پیش زمینه ای که با کتاب «ولایت فقیه» حضرت امام داشتم در سال ۱۳۵۰ وارد دانشگاه شد و آن زمان مصادف بود با سخنرانی های دکتر شریعتی در حسینیه ی ارشاد که به صورت جزوه در مسجد دانشگاه پخش می شد، سخنان ایشان ذهن ما را متوجه تحصیلات دینی کرد و همین منجر شد که تحصیلات حوزوی را شروع کنم. در ابتدا در اصفهان به کمک رفقای طلبه شروع به خواندن ادبیات عرب کردم و پس از مدتی در ضمن تدریس در آموزش و پرورش فریدن، سه روز آخر هفته را به قم می رفتم و در مدرسه ی حقانی به ادبیات عرب و خواندن فلسفه پرداختم. البته بعداً فلسفه و عرفان محی الدین و تاریخ اسلام را با جدیت بیشتر ادامه دادم، که در این امور استاد مشهوری نداشتم تا این که فلسفه و عرفان و تفسیر را از نوارهای درس آیت الله جوادی آملی و آیت الله حسن زاده دنبال کردم. (لب میزان، ۱۳۹۶)

اساتید ایشان حضرت امام خمینی(ره) که آموزه خود را با یک غیرت دینی شروع کرد و خداوند لطف کرد و گوهر گرایش به حضرت امام «رضوان‌الله‌علیه» در جان ایشان پایه‌گذاری شد و هرچه جلو رفتند بیشتر مطمئن شدند که ارتباط قلبی و عقلی با حضرت امام یک لطف الهی است.

در مورد اُنس و ارتباط ایشان با اندیشه‌ی علامه‌ی طباطبایی «رحمة‌الله‌علیه» از کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» شروع شد که در آن زمان از جهات مختلف بسیار کارساز بود، هم از نظر تفکر فلسفی منظمی که در این کتاب هست و هنوز هم میدانیم اصول فلسفه‌ی علامه یک دوره فلسفه‌ی بسیار ارزشمندی است و هم از جهت آن که کتاب اصول فلسفه قدرت دفاع از اسلام را در مقابل مارکسیسم به‌خوبی به انسان می‌دهد.

به گفته خودشان ارتباط ایشان با تفسیر «المیزان» به جهت آن بود که بنده از قبل از انقلاب به تفسیر قرآن به‌خصوص تفسیر «نوین» آقای محمدتقی شریعتی و «پرتوی از قرآن» آیت‌الله طالقانی رجوع داشتند ولی احساس می‌کردند قرآن در دست نیست و روح کلی آیات رخ نمی‌نمایاند. مدتی هم با تفسیر «منهج‌الصادقین» و «فی ظلال القرآن» سید قطب به‌سر بردند و باز آن‌چه می‌خواستند محقق نمی‌شد، تا این که خداوند زمینه‌ی قلبی رجوع جدی به تفسیر المیزان را فراهم کرد و مدت ۶ سال به همان روشی که در جزوه‌ی «روش استفاده از المیزان» عرض شده، بر روی تفسیر المیزان متمرکز شدند و بحمدالله بهره‌ای از قرآن در پرتو شخصیت حضرت علامه برایشان حاصل شد در

ضمن؛ ایشان هرگز ادعایی نداشته‌اند که شاگرد حضرت امام و حضرت علامه «رضوان‌الله‌تعالی‌علیهما» هستند، همیشه با تواضع خود را معلمی می‌خواند که با لطف و مدد الهی سعی دارند دانشجویان و مخاطبین خود را با اندیشه‌ی این دو مرد بزرگ آشنا کنند. (لب میزان، ۱۳۹۶)

۳-۱- حوزه تخصص نویسنده

مصنف در زمینه‌های مختلف راجب اسلام و دست آورد های اسلام تخصص دارند همین طور که اشاره شد در موضوع تفسیر قران کریم، نهج البلاغه، روایت اهل بیت کارهای زیادی انجام داده اند. ایشان دید و سبک نگاه خود را از علامه طباطبایی میدانند معنا و مفهوم این جمله این است که اکنون نگاهی عارفانه به برخی موضوعات اسلامی دارند و همواره بخش زیادی از زندگی خود را صرف تعلیم و تدریس علوم اسلامی **میکنند**.

از جمله آثار مصنف می توان به :

مقام لیلہ القدری حضرت فاطمه (علیها السلام)، حقیقت نوری اهل بیت (علیه السلام)، حقیقت نوری اهل بیت (علیه السلام)، حقیقت نوری اهل بیت (علیه السلام)، مبانی معرفتی مهدویت، مبارزه با پوچی، فرهنگ

مدرنیته و توهم ، انسان از تنگنای بدن تا فراخنای قرب الهی، خویشتن پنهان، معرفه النفس و الحشر (ترجمه تنقیح اسفار جلد ۸ و ۹)، از برهان تا عرفان، معاد، جایگاه رزق انسان در هستی، مبانی نظری نبوت و امامت، آن گاه که فعالیت فرهنگی پوچ می شود، انقلاب اسلامی، بازگشت به عهد قدسی ، زن آنگونه که باید باشد، دریچه رویت، ولایت فقیه، رمضان اشاره کرد که حاصل سال ها تحقیق ایشان **میباشد**. (کتابراه، ۱۳۹۹)

قسمت دوم: بررسی توصیفی کتاب

۱-۲- نوع کتاب

کتاب جایگاه جن، شیطان و جادوگر درعالم شرحی از تاثیرات این سه عنوان در زندگی انسان و عالم فراطبیعی و همچنین جایگاه چشم زخم، سحرهای باطل را مورد بررسی قرار داده و پیرامون هر کدام با استفاده از آیات و روایات اهل بیت علیه السلام، نکات مفید و کاربردی را در راستای رعایت تقوای الهی بیان نموده است تا مخاطبین با توجه به آن بتوانند در مسیر درست سعادت قرار گیرند.

۲-۲- موضوع شناسی

موضوع کتاب مورد بحث درباره مسئله جن و جادوگر است. از این رو باید موضوع این کتاب عنوان فراطبیعی دانست و زیرمجموعه یکی از دو عالم قرار می گیرد. چرا که به مباحث اشاره دارد که در همه ادیان به آن اشاره شده است.

همچنین عنوان سحر و جادو امروزه تاثیر چشم گیری در نظام خوانواده با محوریت برهم زدن نظم و ایجاد جدای و نفرت از یک دیگر یا بلعکس محبت های مقطعی دارد.

۳-۲- ایده نویسنده

ایده کلی که نویسنده در کتاب خود به دنبال اثبات آن بوده، تبیین جایگاه جن، شیطان و جادوگر در عالم براساس آیات قرآن کریم است. بدین منظور اهمیت یک موضوع فراطبیعی، ویژگی جنیان در قرآن و رفتار و اعمال آنها را مورد بررسی قرار داده است و نکاتی که انسان باید برای مزین ساختن خود به لباس تقوی و عدم گمراهی را بیان کرده است.

همچنین نویسنده به دنبال اثبات این نکته است که اگر نسان با این موضوع آشنا نباشد از سعادت اخروی و سعادت دنیوی باز می ماند.

۴-۲- ارتباط با موضوعات فرعی

همان گونه که گفته شد موضوع اصلی کتاب حاضر، درباره مسئله عالم پنهان است. اما به مناسبت درباره موضوعات دیگری همچون سحر و جادو، احضار روح و نقش افراد محقق در تبیین برای مردم، اقسام خواب و رویا و هپنوتیزم نیز سخن گفته است. برخی از این موضوعات را باید فرعی دانست.

لزم به ذکر است که فرعی بودن به معنای غیرضروری بودن ذکر این مطالب نیست. چرا که اشاره به این موارد برای درک بهتر موضوع اصلی، لزم است. در سنجش موضوع اصلی با این مطالب، نگارنده چنین گمان کرده که این مطالب به نسبت موضوع اصلی، از اهمیت کمتری برخوردار هستند و می توان آن ها را مختصرتر بیان کرد ولی بیشتر یک موضوع فرعی اهمیت دارد.

۵-۲- گروه مخاطبان کتاب

گفته شد که کتاب حاضر اختصاص به علم علوم غریبه دارد اما این بدین معنا نمی باشد که فهم مطالب آن مختص کسانی باشد که در این علم تحصیل کرده و مقدمات آن را فرا گرفته اند. تمامی افراد توان فهم مباحث مطرح شده در این کتاب را دارند، ممکن است تنها درک برخی جزئیات آن منوط به علم به مقدمات عرصه علوم غریبه باشد. اما فهم کلیات مطالب برای همگان میسر خواهد بود.

مخاطبان این کتاب را باید عوام مردم دانست. چرا که موضوعات سحر و جادو از آن دسته موضوعاتی به شمار می روند که مبتلا به تمام افراد جامعه بوده و همه می توانند از آن استفاده کنند. مضاف بر این که قلم نویسنده، قلمی ساده و روان می باشد که همین امر موجب می شود تمامی آحاد جامعه توان فهم کتب ایشان را داشته باشند.

۶-۲- ابداعی یا تکراری بودن فهرست

درد و بخش تدوین یافته است. مباحث این کتاب شامل ویژگی سحر و جادو، چیستی هیپنوتیزم، چشم زخم، احضار روح، راه تشخیص خرافه از حقیقت، پرهیزکاری و روئیت بصری جنیان و راز های غیبی شیطان اشاره شده است.

این تقسیم بندی مناسب است اما نمیتوان آن را منطقی دانست؛ چرا که برخی از مباحث آن غیرمرتبط با موضوع اصلی بوده و بهتر بود به آن ها پرداخته نشود. همین امر می تواند سبب ضعف این فصلبندی باشد. مع الوصف فهرست ارائه شده در کتاب مزبور، ابداعی بوده و در آثار مشابه نمی توان نمونه های آن را مشاهده کرد.

۲-۷- الگوی شکل گیری مطالب

الگوی اساسی شکل گیری و پردازش مطالب کتاب را باید یک الگوی ابداعی دانست؛ چرا که بررسی آثار مشابهی که در این موضوع به نگارش درآمده اند، نشان می‌دهد در هیچ یک از آنها از چنین روشی استفاده نشده است.

اما این ابداعی بودن را نمیتوان به عنوان یک نقطه قوت برای کتاب حاضر تلقی نمود؛ چرا که برخی از مطالب و عناوین بکار رفته در کتاب به موضوع اصلی ارتباط چندانی نداشته و پرداختن به آنها سبب متمایز شدن الگوی پردازش مطالب شده است. در صورت حذف و یا مختصر شدن مطالب فرعی، تا حد زیادی الگوی کتاب، همانند آثار مشابه خود می‌شود.

۲-۸- پیشنهاد فهرست بهتر

ناگفته روشن است که هر نویسنده‌ای در نگارش و تدوین اثر خود از سلیقه منحصر به فردی برخوردار است؛ اما صرف نظر از جایگاه و شأن والی علمی و اخلاقی نویسنده کتاب مورد بحث، باید به این نکته اشاره نمود که به نظر می‌رسد اگر در بیان مطالب و سرفصل‌های ارائه شده، پس از بحث از مفهوم سحر و جادو، مطالبی در باب عوامل تقویت روحیه تقوا و یا آسیب‌های آن بیان شود، بهتر باشد.

دلیل بهتر بودن این تقسیم بندی از نظر نگارنده این است که اینگونه، مخاطب پس از شناخت مفهوم سحر، در صورتی که علاقمند به تحقیق راجب آن باشد، با عوامل مؤثر در ایجاد و تقویت آن در وجود خود آشنا شده و آسیب‌های آن را نیز دچار می‌شود و باید از آن‌ها حذر کند.

۲-۹- استدلالات نویسنده

با توجه به موضوع کتاب که مربوط به علم علوم غریبه می‌باشد، نویسنده در کتاب خود برای اثبات مطالب از روش نقلی و عقلی استفاده نموده است. چرا که استدلال عقلی غالباً در خصوصاً در مطالب ساده‌ای که برای عموم بیان می‌شود، کاربرد مناسبی دارد و بیشتر مربوط به علوم نقلی در حوزه‌های تخصصی خود می‌شوند.

به همین دلیل نویسنده توانمند کتاب با علم به گروه مخاطبین هدف اثر خود، از استدلال نقلی و عقلی که فهم آن‌ها به نسبت استدلال عقلی ساده‌تر می‌باشد، استفاده کرده است.

۱۰-۲- تأکید بر مطالب کم اهمیت

در مطالب گذشته چندین بار به این نکته اشاره گردید که در این کتاب برخی مطالب فرعی مورد بحث واقع شده است که نپرداختن به آن‌ها بهتر بود و هیچ آسیبی به مباحث اصلی وارد نمی‌ساخت.

این مطالب را نمی‌توان کم اهمیت دانست، چرا که در جای خود بسیار مناسب و کارآمد هستند؛ اما تحت موضوع تقوا و پرهیزکاری فرعی به شمار می‌روند و ذکر مختصر آن‌ها در این کتاب، بهتر باشد.

۱۱-۲- پیشنهاد پژوهش بیشتر

استاد اصغر طاهر زاده در کتاب جایگاه، جن شیطان و جادوگر در عالم، مخاطبین خود را به پژوهش و مراجعه به آثار مشابه دعوت نکرده است؛ اما با توجه به وجود آثار متعدد در زمینه نفس و من روحی انسان، تاثیرات جسم بر روح و جهاد با نفس اماره علاقمندان می‌توانند به کتب و مقالاتی که در این موضوع نوشته شده رجوع کرده و از مطالب آن‌ها نیز استفاده نمایند تا با اطلاعات و آگاهی بیشتری نسبت به موضوع مذکور، در راستای رعایت تقوای الهی گام بردارند.

قسمت سوم: مناسبات نویسنده و کتاب

۱-۳- شرایط نویسند

به نظر نمی رسد شرایط خاصی وجود داشته که نویسنده را به نگارش کتاب حاضر ترغیب نموده باشد؛ اما می توان به این نکته اشاره کرد که استاد اصغر طاهر زاده بیشتر آثار و کتب خود را در زمینه نفس و روح به نگارش درآورده است.

شاید علت این امر را بتوان اهمیت موضوع ماوراء طبیعی در زندگی بشر دانست مضاف بر این که در جامعه کنونی و با توجه به مشکلات فرهنگی و اقتصادی موجود، آموزه های اسلامی نسبت به گذشته کم رنگ تر شده است. به نظر میرسد برای پررنگ کردن بایسته های اسلامی در زندگی انسان، باید عموم مردم جامعه با ابعاد مختلف مؤلفه های دروغین مانندرمالی ، تأثیرگذاری رعایت آنها و آسیب ها و اثرات سو بی مبالتی به آموزه های سحر و جادو آشنا شوند.

۲-۳- تطبیق نظرات نویسنده قبل و بعد از نگارش کتاب

مطالعه دقیق آثار علمی استاد اسغر طاهر زاده بیانگر این نکته است که نظرات این عالم بزرگ پس از نگارش کتاب مورد بحث تغییری نداشته است و در آثاری که پس از این کتاب از ایشان به چاپ رسیده است نیز مخاطبان خود را به ضرورت رعایت تقوا در مواجهه با علوم غریبه تأثیرگذاری آن در حیات بشر توصیه نموده است. چشاید دلیل این مطلب را بتوان اینگونه بیان کرد که عنوان های جادوی همواره از ابتدای خلقت بشر تاکنون ثابت بوده است و تنها مصادیق آن به اقتضای زمان تغییر نیافته است.

به طور مثال اجتناب ارتباط با جنیان ، یکی از مهمترین شاخصه های گمراهی است؛ اما در گذشته زمینه ارتباط تنها به صورت حضوری فراهم بوده و انسان باید از آن اجتناب می کرده است؛ در زمان فعلی بستر فضای مجازی نیز فراهم شده و انسان برای فریب نخوردن ملزم به اجتناب از آن است.

۳-۳- منابع علمی نویسنده

نویسنده در نگارش مطالب این کتاب بیشتر از آیات قرآن استفاده کرده و به آن ها استناد کرده است. سایر مطالب را به کتاب خاصی ارجاع داده که البته این را می توان یک امر تحقیقی دانست. چرا که نویسنده، یک استاد سرشناس در جامعه اسلامی است.

بزرگترین منبع این کتاب علوم محفوظ به سال ها تلاش گسترده ایشان است. همچنین برای هر سخن با اهمیت منبع ذکر کرده است که می توان به کتبی مانند کتاب شریف الکافی، بحارالنوار، نهج البلاغه و تفسیر تنسیم تحف العقول، اسرار صلاة، مجموعه کتب ایت الله دست غیب اشاره کرد.

۴-۳- محدودیت های نویسنده

نویسنده در نگارش کتب مورد بحث، محدودیت خاصی نداشته و به نظر می رسد تمام مطالب مدنظر خود را در این اثر ذکر کرده است. البته ممکن است محدودیتی وجود داشته اما نویسنده به آن اشاره نکرده است و مخاطبین کتاب نیز به همین دلیل از آن اطلاعی ندارند.

تنها می توان به این نکته اشاره کرد که با توجه به گروه مخاطبین هدف اثر مزبور که عموم مردم هستند، ممکن است نویسنده کتاب در بیان برخی مطالب تخصصی با محدودیت مواجه بوده و از ذکر آن ها خودداری کرده است.

۵-۳- پیش فرض های نویسنده

نویسنده در این کتاب خود یک پیش فرض آشکار داشته که در میان مطالب کتاب به وضوح قابل فهم است آن هم اهمیت ویژه و بسیار زیاد آرامش روان در زندگی انسان و زندگی بشریت است.

به گونه ای که توجه به این مقوله و تلاش برای زندگی سالم آن می تواند در تمام ابعاد زندگی انسان تأثیر قابل توجهی داشته باشد؛ در مقابل، بیتوجهی و بی مبالگی به رعایت راه طبیعی که خداوند برای خواسته های انسان گذاشته است. نیز می تواند آثار سوء و جبران ناپذیری را برای انسان به دنبال داشته باشد.

۶-۳- ارتباط کتاب با تخصص نویسنده

اغلب تألیفات نویسنده کتاب، مربوط دایره نفس و روح است و در شاخه های مختلف این علم اعم از من انسان و جایگاه اجتماعی مرگ لازمه نابودی نیست را تألیف نموده است. از این رو باید گفت موضوع کتاب مورد نظر که با عنوان «جن، شیطان و جادوگر» در اختیار مخاطب قرار گرفته است، کاملاً با حوزه تخصصی نویسنده در ارتباط بوده و یکی از آثار ایشان در زمینه علوم فراطبیعی فردی بشمار می رود که مطالعه و اهتمام ورزیدن به آن می تواند به انسان کمک کند وجود خود را به آرامش روان و سلامت روح سازد.

قسمت چهارم: خلاصه کتاب

کتاب مورد بحث مشتمل از بیست پنج عنوان در رابطه با مسائل ماورا طبیعی و جایگاه آن در زندگی مادی و عالم بزرگ از نظر اسلام است. جدایی از آنکه حجم زیادی از تحقیقات غربی ها راجب مسئله ماورا طبیعی و عالم پس عالم می باشد.

۱-۴- درجه ی وجودی جنیان

جنی ها به عنوان موجودات مختار، هم صنف خوب دارند و هم صنف بد. اما چه خوب و چه بد، از نظر درجه ی وجودی، نسبت به انسان در درجه ی وجودی پایین تری هستند و اگر کسی بخواهد با آن ها ارتباط برقرار کند باید پایین بیاید. به همین جهت در سوره جن مشخص است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مستقیم با جنیان ارتباط برقرار نکردند بلکه خداوند به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم خبر می دهد و می فرماید:

ای پیامبر! بگو به من وحی شده است که تنی چند از جنیان گوش فرا داشتند و گفتند راستی ما قرآنی شگفت آور شنیدیم که به راه راست هدایت می کند پس به آن ایمان آوردیم و هرگز کسی را شریک پروردگاران قرار نخواهیم داد با این وصف؛ جادوگران با بدترین جنیان و شرورترین آن ها ارتباط برقرار می کنند. (۱ جن، ۱-۲)

قرآن در مورد جنس شیطان و شخصیت او می فرماید: و یاد کن هنگامی را که به فرشتگان گفتیم آدم را سجده کنید پس همه جز ابلیس سجده کردند، او از گروه جن بود، پس از فرمان پروردگارش سرپیچید. آیا با این حال او و نسلش را به جای من دوستان خود میگیرید و حال آن که آن ها دشمن شمايند و چه بد جانشینانی برای ستمگرانند. (کهف، ۵۰)

۲-۴- سحرو بی نتیجه بودن آن

در جواب این که سؤال فرمودید چرا سحر حرام است، عرض می کنم سحر یک نوع جهت گیری به طرف عوامل غیرالهی است و لذا هم فعل ساحر حرام است، هم فعل آن کس که نزد ساحر می رود. حتی از ظاهر آیات برمی آید که سحر و جادو از مشروب خوردن و قمار کردن بدتر است. و چون در سحر جهت ساحر و شخصی که به ساحر رجوع می کند، غیر الهی است. به همین دلیل قرآن میفرماید: ساحر هیچ وقت رستگار نمی شود (طه، ۶۹)

بله ساحر نه عاقبت بخیر میشود می گیرد و نه نتیجه می دهد، هر جا بیاید. چون آن ساحرانی هم که حرفه ای هستند با ضعیف ترین و پست ترین جنیان ارتباط دارند، جنیان فهمیده و عاقل هیچ وقت به جادوگران اعتنا نمی کنند. مگر آدم های ضعیف و نفهم در بین ما انسان ها کاری می توانند بکنند که جنیان نفهم بتوانند کاری بکنند؟ در دنیای خودمان آدم های سودجو و خودخواه می توانند به آدم های ساده و ضعیف و بی دین زور بگویند. در رابطه با جن ها هم آن هایی که ساده تر و ترسو هستند به تسخیر جادوگران در می آیند، آن هایی که می شود با حيله و تهديد در اختيار گرفت. خود جن ها هم از اين تسخيرها که به دست جادوگران انجام می شود ناراحتند، مثل آدم هایی که از دست ارباب خود ناراحت اند ولی توان و هنر مخالفت ندارند، لذا جنیان سفینه‌الصادقین « تسخیر شده اگر در فرصتی توانستند به خود جادوگران ضربه بزنند حتماً می زنند.

باید متوجه بود که همه ی ما در معرض امتحان هستیم و لذا در مشکلاتی قرار می گیریم تا معلوم شود در مشکلات و مصیبت ها به کجا رجوع می کنیم، پس از مدتی مشکلات می روند، حال اگر به غیر خدا رجوع کرده باشیم در این امتحان روسیاه ایم .

۳-۴- جایگاه چشم زخم

وقتی از خود میپرسیم آیا چشم زخم تأثیر دارد؟ باید گفت: بله چشم زخم تأثیر دارد، قرآن هم به آن اشاره دارد و می فرماید: محققا کافر شده اند کسانی وقتی قرآن را شنیدند نزدیک شد با چشم های خود تو را به زمین بیندازند و گفتند او دیوانه است- در حالی که این حرف ها همه از شدت خشمشان بود- و قرآن چیزی جز ذکر الهی برای عالمیان است . (قلم، ۵۲و ۵۱)

حضرت علی (علیه السلام) در نهج البلاغه می فرماید: چشم زخم، حق است. (سیدرضی، کلمات قصار)

در موضوع چشم زخم قضیه از این قرار است که بعضی از روح ها در عین تنگ نظری، در تمرکز روی موضوعی رشد کرده اند، همان طور که بعضی از روح ها در عین وسعت، در تمرکز روی موضوعی رشد کرده اند. این که می فرماید: نگاه به صورت مقدس امیرالمؤمنین علیه السلام ثواب دارد، به جهت بهره مندی از روح متعالی آن حضرت است. چون روحی که پشت این صورت قرار دارد آن قدر با برکت و نسبت به بقیه دلسوز و مهربان می باشد که انسان با نظر به آن حضرت از آن روح متأثر می شود. یا این که می گویند به دیدن ارحام بروید تا روحتان تغذیه شود، چون ارحام نظر لطف به ما می کنند و روحمان وسعت می یابد. ائمه علیهم السلام که جای خود دارد، حتی علمائی که روی خود زحمت کشیده اند می توانند.

آنچنان روح انسان را تحت تأثیر قرار دهند که میل او تغییر کند. یکی از رفقای خوب ما می گفت دلم می خواست از یک سلسله افکار راحت شوم ولی زورم به خودم نمی رسید، خدمت یکی از علماء رفتم و عرض کردم حاج آقا شما به من بفرمائید این افکار را از ذهنم دور بریزم. آن عالم قضیه دستش بود به من دستور دادند که دیگر آن طور فکر نکنید و آن افکار را دور بریزید. رفیق ما می فرمود بعد از آن دیگر آن فکر ها از ذهنم رفت. آری تأثیر افکار بر افکار یک واقعیت است ولی اکثر آن هایی که دنبال فالگیر و رمال و احضار روح می روند تاوان جدا شدن از روح اولیاء و علماء ربانی را می دهند. از منبر و مسجد و روحانی جدا شدن آرام آرام کار را به رجوع به فالگیر، رمال و جادوگر و شیطان می کشاند. روح انسان طوری است که نیاز دارد با بقیه ارتباط برقرار کند، حتی در سیر و سلوک این قدر که ارتباط با استاد مؤثر است کتاب مؤثر نیست، کتاب در مرتبه دوم است، چون تأثیر جنبه های روحانی استاد واقعی سرعت سیر را بیشتر می کند.

۴-۴- چگونگی احضار روح

در بحث احضار روح هم موضوع باید درست بررسی شود، چون در واقع در احضار روح، روحی احضار نمی شود و پای شیطان در میان است. حتی همان هایی که به گفته خودشان احضار روح می کنند، می گویند؛ ابتدا می گویم خودت را معرفی کن اگر معرفی نکردی من فهمیم شیطان آمده است، بساط را جمع می کنیم، چون کار خطرناک میکنند یکی از همین افراد می گفت با این که در عملیات احضار روح، روحی که آمد خود را معرفی نکرد، باز هوس کردم ادامه دادم، به قول خودش طوری دست آن ها افتاده بود که به راحتی در جسم و روحش تصرف ها می کردند، می گفت: یک مرتبه کیفی را که دستم بود آن قدر سنگین می کردند که نمی توانستم از زمین بلند کنم، یا می گفت وسط جمعیت قلقلکم می کردند و موجب آبروریزی می شدند. می گفتند باید بروی زباله دانی ها را تمیز کنی و شده بودم یک آدم خُل و چل. می گفت: می خواستم غذا بخورم هنوز دو لقمه نخورده بودم می گفتند پا شو برو غذاها را بیانداز توی سطل زباله، و خلاصه از او یک آدم این چنینی ساخته بودند. چه کسی شروع کرد؟ جز این که خودش به آن ها میدان داد؟ ولی چون آدم خوبی بود و خداوند می خواست فقط او را تنبیه کند.

باید این را دانست که هرچقدر از این مسائل دوری شود بهتره چون احتمال خطر آفرینی زیاد می باشد حال من به شما میگویم چیه چیزی ارزش گرفتن اسایش روان را از انسان دارد.

۵-۴- راه تشخیص خرافه از حقیقت

اول باید هرآنچه در قران و روایات توصیه شده انجام دهیم تا از آسیب دور باشیم دوم با کمک عقل متوجه قواعد عالم می شویم و از طریق به کارگیری قلب با حقیقت عالم مرتبط می گردیم و می توانیم با آن حقایق اُنس بگیریم. ابتدا از طریق عقل و استدلال می فهمیم که عالم غیب هست و سپس از طریق قلب و تزکیه های شرعی، حقایق را می بینیم. ابتدا به کمک عقل به وجود آن چه معتقدیم، استدلال می کنیم، تا بین عقاید حقیقی با عقاید خرافی تفکیک کنیم و بدانیم واقعاً چنین حقایقی هست، سپس به کمک تزکیه می توانیم حجاب های بین قلب و حقایق را مرتفع می نماییم، و جان ما با آن ها اُنس بگیرد. البته مقصد اصلی ما در این دنیا یافتن آن حقایق و اُنس گرفتن با آن ها است، کار عقل خبردادن از وجود حقایق است، کار عقل مثل آدرس دادن است.

وقتی آدرس خانه ی کسی را به شما می دهند یعنی چنین خانه ای هست، ولی برای پیدا کردن آن باید راه بیفتی. وجود خدا، ملائکه، معاد و حقیقت اهل البیت علیهم السلام را عقل اثبات می کند، می فهمد که چنین حقایقی هست، اما اگر کسی قلبش را تزکیه کند و دستورات شریعت را به قلب برساند، آنچه را که عقل از آن خبر داده است با چشم قلب می بیند. (معاد شناسی ایت.. دست غیب)

نتیجه گیری:

می توان گفت در عصر جدید یکی از مهم ترین موضوع‌های آشنایی با مسائل فرا طبیعی است چرا که علی‌رغم جزاییت فراوان کَشش‌های متنوع در جامعه ایجاد کرده و باعث جذب افراد زیادی به سمت توسل‌های کاذب و عدم طی کردن پرسه طبیعی رسیدن به اهداف رادارد. همچنین با پیشرفت علوم بشر این مسئله قابل تامل است چرا میلیون‌ها دلار هزینه سازمان‌های جاسوسی علوم غریبه میشود. باید دانست از یک طرف جزاییت برای رسیدن به هدف از یک طرف خطر آفرینی زیاد و سلب آرامش روان کدام را انتخاب کرد ولی با این حال آگه به صحبت‌های خداوند در قران و روایات گوش فرا دهیم طریقه درست برخورد با این مسائل را می‌آموزیم.

سلب آرامش روانی ، بزرگترین مانع برای پیشرفت انسان‌ها محسوب می‌شود که می‌تواند زحمت سال‌ها زندگی سالم را یک شبه از بین ببرد و به جایگاه پستی رساند. به همین دلیل است که قدم اول در رسیدن به درجات بالای تسلیم در مورد آنچه خداوند می‌فرماید می‌باشد. تا به اکثر هدف‌ها هر انسان که حداعلا کمال انسانی است رسید و جاده‌های پر پیچ و خم مسیر موفقیت را یکی پس از دیگری طی کند.

فهرست منابع

* قرآن

* نهج البلاغه

۱. طباطبایی، سید محمدحسین، (۱۳۸۲ش) تفسیر المیزان، ترجمه سید محمدباقر موسوی همدانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی
۲. ملاصدرای شیرازی، (۱۳۹۸ش) اسفار اربعه، مترجم محمد خواجوی، تهران، انتشارات مولی
۳. مجلسی، محمدباقر (۱۳۱۵ق)، بحار الأنوار، تهران، دارالکتب الاسلامیه
۴. کلینی، ابی جعفر محمدبن یعقوب، (۱۳۸۷ش)، الکافی، چاپ اول، قم، انتشارات دارالحديث
۵. جوادی آملی، (۱۳۷۵ش)، تفسیر تسنیم، قم، مرکز نشر اسراء
۶. طاهرزاده، اصغر، (۱۳۹۲ش)، جایگاه جن، شیطان و جادوگر در عالم، چاپ پردیس، اصفهان، لب المیزان
۷. بی تا، زندکینامه استاد اصغر طاهرزاده، دسترسی ۳۱ / ۳ / ۱۴۰۳ از وبسایت

<https://lobolmizan.ir/page/about>